

YTTRANDE

2021-06-02 Dnr Fi2020/02715

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.sba.bb@regeringskansliet.se**Yttrande över Boverkets rapport 2020:13: ”Utveckling av regler för klimatdeklaration av byggnader - förslag på färdplan och gränsvärden”****Sammanfattning**

Färdplanens intention är bra, men den är tyvärr ofullständig och kan därmed inte leva upp till bakomliggande regeringsuppdrag. Av [regeringsuppdraget](#) framgår tydligt att Boverkets uppdrag är att ”*ta fram en plan för den fortsatta utvecklingen av klimatdeklarationer, som ska inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan.*” Färdplanen är ofullständig och lever därmed inte upp till regeringens uppdrag.

De avgörande skälen till detta är att förslagets utformning inte inkluderar gränsvärden för en hel livscykel. Därmed riskeras ett fortsatt linjärt arbetssätt i byggbranschen under många år, vilket hämmar övergången till cirkulära värdekedjor. I den nationella strategin [1] [Cirkulär ekonomi - strategi för omställningen i Sverige](#) framhålls att bygg- och fastighetssektorn ska prioriteras i omställningen.

Resultatet blir en stuprörprodukt där hållbarhetstanken ”från vaggan till vaggan” tappats bort. Det leder olyckligtvis till att vissa material ensidigt gynnas framför andra. Som exempel kan nämnas det ologiska i att återbruk- och återvinningsbarhet enligt modul D i EN 15804 helt har strukits i Boverkets rapport, förutom separat deklaration av biogen kolinlagring. Det är selektivt och direkt olämpligt då även andra materialslag kan uppvisa stora klimatmässiga fördelar då återvinning- och återbruk beaktas.

Adress	Telefon	Internet	Organisation (SBI)
Kungsträdgårdsgatan 10 Box 1721 111 87 Stockholm	08 661 02 80	www.sbi.se info@sbi.se	Org. nr. 802006-3585 Styrelsens säte i Stockholm

Stålbyggnadsinstitutets ställningstagande och skäl

Begrepp, förkortningar och termer [sida 7]

Boverket hänvisar till en äldre version av standard SS-EN 15804 på sida 7 [2].

Stålbyggnadsinstitutet föreslår att den senaste versionen av standarden anges och beaktas, alternativt används ej versionsangiven referens för tillämpning av vid varje tidpunkt gällande standard.

Harmonisering av regelverket [sida 38]

Att Boverket är öppet för justering och harmonisering mot övriga nordiska länder är bra. Likaså att myndighetens färdplan ska vara kompatibel med EU-kommissionens förslag till hållbarhetssystem Level(s).

Vidare bör också klimatdeklarationssystemet vara flexibelt och anpassningsbart för framtida förändringar och även möjliggöra redovisning enligt PEF.

Val av ytterligare byggnadsdelar och processer [sida 49]

Markarbeten kan stå för en ansevärd del av klimatpåverkan från byggskedet precis som Boverket skriver i rapport, 2020:13. För flerbostadshus skulle värdena för klimatbelastning öka cirka 50 % och för småhus sannolikt betydligt mer om markarbeten och grundläggning inkluderas i beräkningen [3]. Val under projekteringen av stomsystem och andra byggnadslösningar har stor möjlighet att påverka markarbeten och grundläggningens omfattning, och därmed miljöbelastningen i positiv riktning. Därför anser vi att nyttan med att inkludera markarbeten och grundläggning är väsentligt högre än de påtalade nackdelarna.

Övrig miljöinformation [sida 140]

Stålbyggnadsinstitutet är kritiskt till förslaget om en separat deklaration av biogen kolinlagring och nettoexport av el vilket frångår etablerad standard på området med användande av modul D enligt EN 15804+A2. Vidare innebär det, i motsats till vad som anges i rapporten, inte en harmonisering till övriga nordiska länders regelverk. Som jämförelse kan nämnas det finländska ”carbon handprint” vilket inkluderar återbruk- och återvinningsbarhet, vilket är centralt för ett cirkulärt byggande [4].

“– *Greenhouse gas emissions avoided through the reuse of building parts and components or the recycling of materials (module D).*” [4]

Informationen i modul D är obligatorisk i alla EPD:er för byggprodukter och kan inte anses vara kostnadsdrivande.

Boverkets rapport 2020:13 svarar inte mot regeringsuppdraget [Bilaga 1]

Boverket har fått ett regeringsuppdrag för att ta fram en plan för fortsatt utveckling av klimatdeklarationer enligt Bilaga 1, som ska inkludera hela livscykeln och omfatta gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. Genom förslaget att införa styrmedel i form av gränsvärden endast för livscykeln inledning (byggskedet) har man inte inkluderat hela livscykeln och således frångått regeringsuppdraget.

Beslut om detta yttrande har fattats av vd Björn Åstedt.
Vid handläggningen har även projektledaren Erik Forsgren deltagit.

Referenser

- [1] Miljödepartementet, ”Cirkulär ekonomi - strategi för omställningen i Sverige,” 2020.
- [2] Svenska Institutet för Standarder, ”sis.se,” [Online]. Available:
<https://www.sis.se/produkter/byggnadsmaterial-och-byggnader/byggnadsindustrin/ovriga-aspekter/ssen158042012a12013/>. [Använd 28 05 2021].
- [3] ”Klimatpåverkan från byggprocessen, IVA-M 449, ISBN: 978-91-7082-883-6.,” Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Stockholm, 2014.
- [4] Ministry of the Environment , ”Method for the whole life carbon assessment of buildings, ISBN: 978-952-361-030-9,” Ministry of the Environment , Helsingfors, 2019.